

Haarlem

Reageren
antwoord@haarlem.nl

Meer informatie
www.haarlem.nl

Vragen
023 – 511 51 15

Gemeente Haarlem, Data, Informatie & analyse

Economische monitor

Conclusies

Economische Analyse

Banen

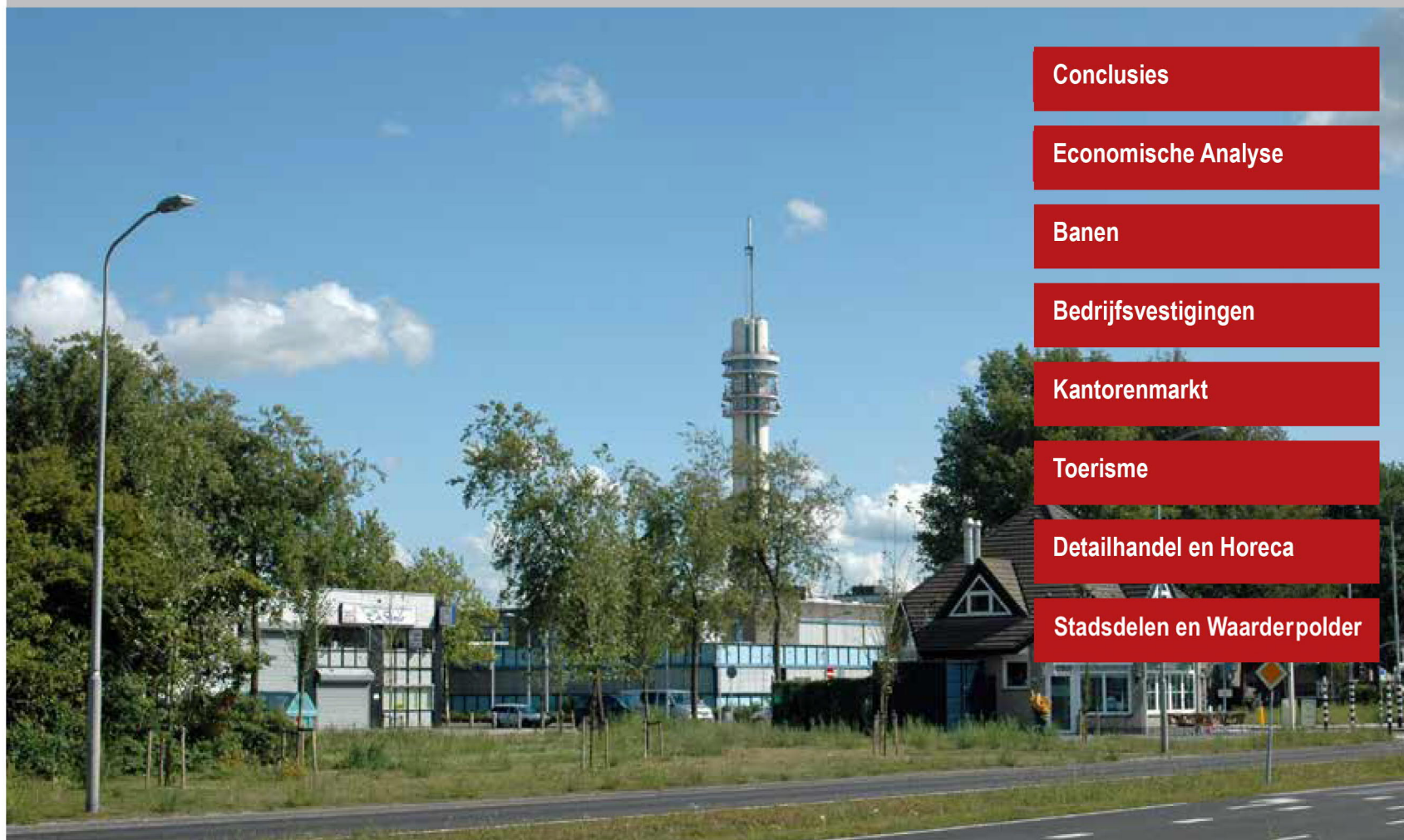
Bedrijfsvestigingen

Kantorenmarkt

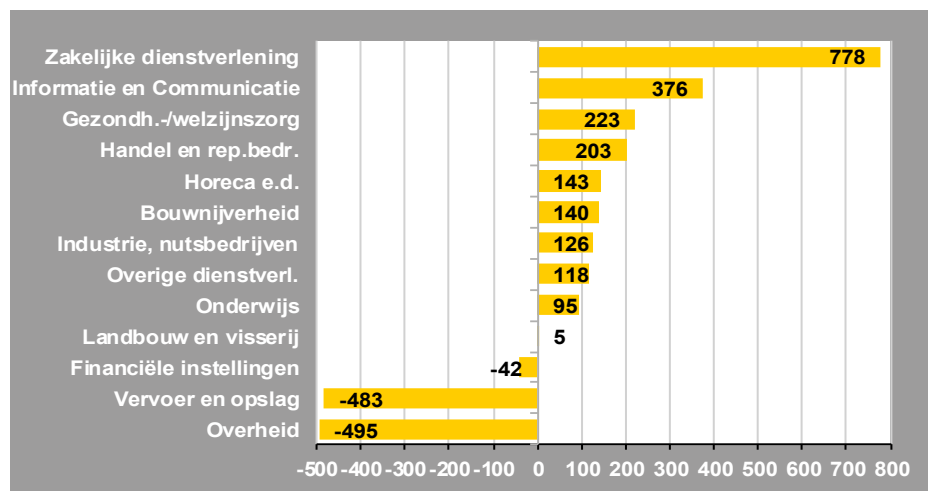
Toerisme

Detailhandel en Horeca

Stadsdelen en Waarderpolder

Ontwikkeling aantal banen in Haarlem naar sector, 2015/2016

Bron: LISA

CONCLUSIES

Positieve cijfers Haarlemse economie 2016

Bovengemiddelde banengroei in Haarlem

Met bijna 1.200 nieuwe banen in 2016 profiteert Haarlem van de aantrekkende economie in de Metropoolregio Amsterdam. Hiermee wordt de banenkrimp in de recessie van de afgelopen jaren afgesloten en is weer sprake van banengroei. De banengroei komt met 1,8% boven het landelijk gemiddelde van 1,1% uit.

In totaal kwamen er in 2016 bijna 2.200 banen bij. De grootste banengroei is de zakelijke dienstverlening en de ICT, met bij elkaar ruim 1.150 extra banen, maar ook de handel, horeca, bouw en industrie groeide met ruim 600 extra banen. Bij de overheid, vervoer en opslag en financiële dienstverlening verdwenen bijna 1.000 banen. Als saldo resteert een banengroei van bijna 1.200.

In alle 5 stadsdelen groeide het aantal banen: 650 in Haarlem-Noord, 198 in Zuid West, 156 in Oost, 112 in Schalkwijk en 71 in het Centrum.

Bovengemiddelde bedrijvengroei in Haarlem

Het aantal vestigingen in Haarlem nam in 2016 toe met 1.300 en tussen 2001 en 2017 met 4.300. Ook in de meeste recessiejaren was er sprake van groei.

Vanaf 2012 is sprake van een bovengemiddelde relatieve groei van het aantal bedrijfsvestigingen, die boven die van Nederland uitkomt, met als absolute uitschieter 2016 met ruim 10% groei ten opzichte van 4% in Nederland.

Haarlem

Gemeente Haarlem, Data, Informatie & Analyse

Economische Analyse

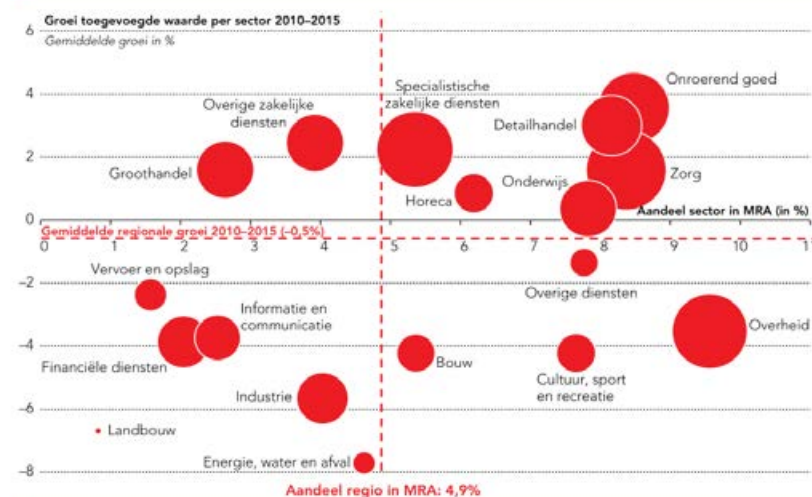
Kerngegevens Regio Haarlem uit Economische Verkenningen MRA 2017

	aandeel in MRA (%)		jaarlijkse groei in %					prognose jaarlijkse groei in %	
	2015		2011	2012	2013	2014	2015	2016*	2017*
Bruto regionaal product in mln. euro	6.468	4,9	0,7	-4,7	-1,5	-0,7	2,7	0,0	0,0
Arbeidsvolume werkzame pers. (fte)	78.000	6,4	-0,1	0,0	-1,5	-2,4	1,3	0,0	-
Werkzame personen	97.000	7,0	1,1	-0,3	-2,6	-1,7	0,8	0,0	-
Bevolking	229.000	9,4	0,6	0,6	0,8	0,9	0,9	0,8	0,7
Potentiële beroepsbev.	168.000	9,1	0,6	0,6	1,2	1,2	0,0	1,2	0,7
Beroepsbevolking	121.000	9,2	0,0	1,8	2,6	0,0	1,7	0,5	0,9
Werkzame beroepsbev.	113.000	9,3	0,0	0,9	0,0	0,9	1,8	1,6	1,7
			aandeel in %						
Bruto-participatiegraad	72,0%	-	69,9	70,7	71,7	70,8	72,0	71,5	71,6
Werkloosheid	5,8%	-	4,4	5,2	6,7	6,7	5,8	5,5	4,9

Bron: CBS (bewerking en prognose TNO/NEO Observatory)

*Prognose (voorspelde groei afgerond 0: 0, voorspelde groei tussen 0,5% en MRA gemiddelde: +, voorspelde groei boven MRA gemiddelde: ++, voorspelde groei onder -0,5%: -)

Toegevoegde waarde per sector; gemiddelde jaarlijkse groei in procenten (verticale as), 2010-2015; procentueel aandeel sector in MRA (horizontale as); omvang (grootte van bol)*, 2015

* De bolgrootte geeft uitsluitend de verhouding binnen de eigen regio weer. De omvang van de sectoren is daarom niet vergelijkbaar met die van andere deelregio's.
Bron: CBS (bewerking TNO/NEO Observatory)

Economie Regio Haarlem

(Bron: Economische Verkenningen Metropoolregio Amsterdam 2017)

- Qua vestigingslocatie staat de Metropoolregio Amsterdam (MRA), waar Haarlem deel van uit maakt, in de Europese top op de vierde plaats. Het economische groeicijfer van 2,6% van de MRA steekt in 2016 boven het Nederlands gemiddelde van 2,1% uit.
- Regio Haarlem kende geruime tijd, ook vóór het dieptepunt van de recessie in 2009 een krimpende economie. In 2015 groeide de economie fors met 2,7% en ook in 2016 en 2017 wordt geen krimp meer verwacht.
- De economie van Regio Haarlem is divers. Veel sectoren zijn qua omvang, groei en werkgelegenheid ongeveer even groot. De grootste sectoren zijn Zakelijke dienstverlening, Detailhandel, Overheid en Zorg.

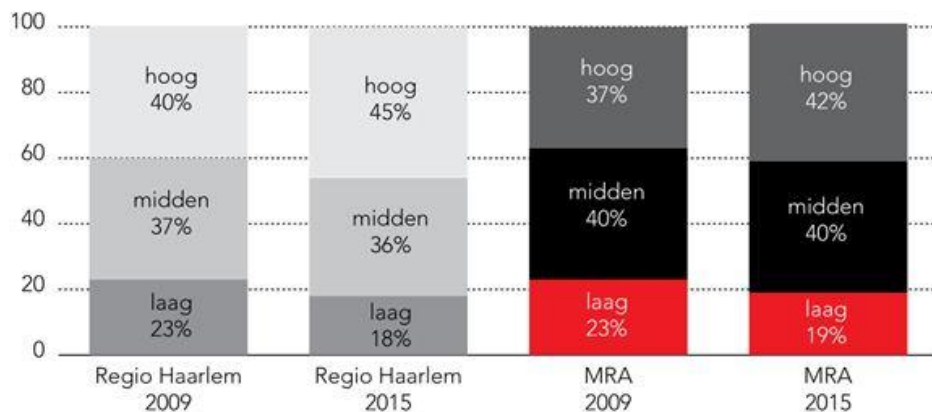
Groeiers

- Regio Haarlem profiteert nu vooral van het toenemende consumentenvertrouwen en de hiermee samenhangende stijgende consumptieve bestedingen. Regio Haarlem is vooral in trek om te winkelen en te recreëren. Detailhandel en Horeca zijn de pijlers van de verwachte economische groei. Daarnaast veren de zakelijke diensten weer op, nu in Nederland en de MRA het algemene economische beeld is verbeterd. Ook de Zorgsector groeide.

Dalers

- De Overheidssector is de afgelopen jaren fors gekrompen. Als omvangrijke sector in Haarlem heeft dit een relatief groot effect gehad op de negatieve banenontwikkeling van de afgelopen jaren.
- De sector Cultuur, sport en recreatie groeide voorheen stabiel, maar kampte vanaf 2009 met vraaguitval.
- Het aandeel van Industrie, Financiële diensten, Informatie en communicatie en Groothandel wordt kleiner, deels door krimp, deels doordat andere sectoren sneller groeien.

Opleidingsniveau beroepsbevolking; aandeel in procenten; Regio Haarlem en MRA; 2009 en 2015

Bron: CBS (bewerking TNO/NEO Observatory)

Arbeidsmarkt Regio Haarlem

- De werkloosheid in de Regio Haarlem van 5,5% in 2016 is samen met de werkloosheid van 5,1% in IJmond het laagst van de Metropoolregio Amsterdam. De meest recente arbeidsmarkt gegevens van de arbeidsmarktregio Zuid-Kennemerland- IJmond staan op de website https://www.werk.nl/portal/page/portal/werk_nl/arbeidsmarktinformatie/regio/west/zuid-kennemerland/aanbod
- De bevolking van de regio Haarlem groeit naar verwachting. Hierdoor neemt de beroepsbevolking toe en, net als elders in de MRA, waarschijnlijk ook de arbeidsparticipatie.
- De beroepsbevolking in Regio Haarlem heeft een hoger opgeleide beroepsbevolking dan gemiddeld in de MRA.

Pendel Regio Haarlem

Inkomende en uitgaande pendel Regio Haarlem; x 1.000 personen; 2015

Bron: CBS (bewerking TNO/NEO Observatory)

- Dat Regio Haarlem geliefd is om in te wonen, blijkt ook uit de relatief grote, netto uitgaande pendelstroom van ongeveer 11.000 personen.
- Inwoners van Regio Haarlem werken veelal in de MRA, met name in Amsterdam en Regio Haarlemmermeer.
- Ook is er binnen de MRA een kleine netto uitgaande stroom forensen naar Overig Amstel-Meerlanden.
- Slechts zo'n 10% van de werkzame beroepsbevolking van Regio Haarlem pendelt voor werk naar plaatsen buiten de MRA.
- Voor de stroom naar Amsterdam, in combinatie met het relatief hoge percentage hoogopgeleide inwoners van Regio Haarlem, doet vermoeden dat deze deelregio een aantrekkelijk alternatief is voor Amsterdam als woonplaats voor hoger opgeleiden.
- Het voorzieningenniveau en type woningaanbod passen in het beeld van woonvoorkeuren van hoogopgeleide kenniswerkers.
- In totaal werkt ongeveer de helft van de werkzame beroepsbevolking in de eigen regio (52.000 personen).
- De grootste inkomende forensenstromen komen uit de rest van Nederland en IJmond.

Waar de Haarlemmers werken (2002 - 2016, in % van werkende Haarlemmers)

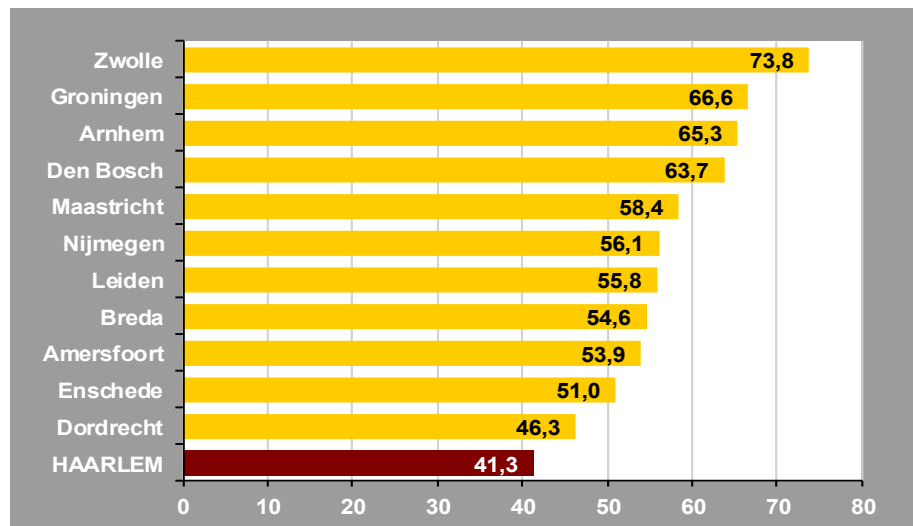
	2002	2006	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Haarlem	48,2	44,3	43,7	41,7	40,7	38,3	37,9	36,1	39,1
Heemstede	4,3	3,7	1,3	3,0	3,0	1,9	2,0	1,7	1,7
Bloemendaal	2,2	2,0	1,1	2,3	1,2	1,2	1,8	1,8	2,3
Zandvoort	1,0	0,9	0,7	1,1	0,8	0,8	0,8	0,6	0,9
Overig Zuid-Kennemerland	0,6	0,4	0,0	0,1	0,0	0,1	0,3	0,0	0,0
Totaal Zuid-Kennemerland	56,3	51,3	46,8	48,2	45,7	42,3	42,8	40,2	44,0
IJmond	4,0	4,6	5,1	3,0	4,3	4,4	4,5	3,6	4,1
Amsterdam Centrum	3,7	4,5	4,3	4,4	4,5	5,2	6,5	7,0	6,2
Amsterdam Westpoort/Sloterdijk	3,5	4,1	3,9	3,6	3,5	4,1	4,0	4,1	3,8
Amsterdam Zuid Oost	4,1	3,3	2,9	3,9	3,5	2,1	2,4	3,1	3,3
Amsterdam Zuidas		1,9	1,8	2,0	2,0	1,5	2,8	2,7	2,7
Amsterdam overig (incl. Amstelveen/ Amstelland)	5,8	6,2	4,5	6,8	7,6	7,4	7,5	6,6	7,0
Totaal regio Amsterdam	17,1	20,1	17,4	20,7	21,1	20,3	23,2	23,5	23,0
Schiphol	5,7	3,4	4,3	5,2	4,4	5,4	4,1	4,8	4,3
Hoofddorp	3,9	4,6	5,7	4,3	5,5	6,3	5,3	4,4	3,8
Haarlemmermeer overig	2,6	2,6	3,5	1,8	1,2	2,1	2,0	2,0	1,7
Totaal Haarlemmermeer	12,2	10,7	13,5	11,3	11,1	13,8	11,4	11,2	9,8
Overig Noord-Holland	2,8	3,6	3,2	3,4	2,8	3,9	3,8	3,7	3,2
Gooi- en Vechtstreek	0,3	0,9	0,4	1,0	0,5	0,8	0,1	0,6	0,5
Totaal Noord-Holland (excl. Zuid K'land)	36,4	39,8	39,6	39,4	39,8	43,2	43,0	42,6	40,6
Utrecht (provincie)	0,8	0,9	2,2	1,6	2,3	2,5	2,1	3,8	2,8
Leiden/Bollenstreek	2,1	1,9	2,5	2,9	2,8	2,3	2,7	2,8	2,7
Den Haag	1,0	2,5	1,6	2,5	2,2	2,4	2,8	4,0	4,1
Overig Zuid Holland	2,3	1,5	1,1	1,3	2,2	2,1	2,3	1,8	2,3
Totaal Zuid-Holland	5,4	5,9	5,2	6,7	7,2	6,8	7,8	8,6	9,1
Overig Nederland	0,8	1,7	1,5	0,5	0,2	1,5	0,7	0,7	0,9
Buitenland	0,1	0,1	0,3	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,2
Meer antwoorden/geen vast werkadres	0,2	0,4	4,5	3,4	4,7	3,5	3,5	4,1	2,5
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Bron: Omnibus Haarlem

Pendel Haarlem

- Haarlemmers werken steeds minder vaak in eigen stad. Tussen 2002 en 2016 liep het percentage dat in Haarlem werkt terug van 48% naar 39%. 2016 laat wel een onderbreking van die trend zien: +3%-punt ten opzichte van 2015.
- Ook is het aandeel Haarlemmers, dat in Zuid-Kennemerland actief is, gedaald, van 56% naar 44% in de periode 2002-2016. Ook hier zien we recent een onderbreking van die trend: +4%-punt in 2016 ten opzichte van 2015.
- Veel Haarlemmers hebben een baan in de directe omgeving van hun stad. Zo pendelt 23% naar de regio Amsterdam en 10% naar de Haarlemmermeer (inclusief Schiphol).
- Het aandeel dat werkt in Zuid-Holland is toegenomen in de periode 2002-2016. In 2002 ging het om 5% en in 2016 is het 9% geworden.
- De flexibilisering van de arbeidsmarkt komt tot uitdrukking in de stijging van het percentage Haarlemmers dat geen vast werkadres heeft. Anno 2016 geldt dat voor 2,5% van de werkenden, tegen niet meer dan 0,2% in 2002.

Aantal banen per 100 inwoners in vergelijkbare steden, 2016

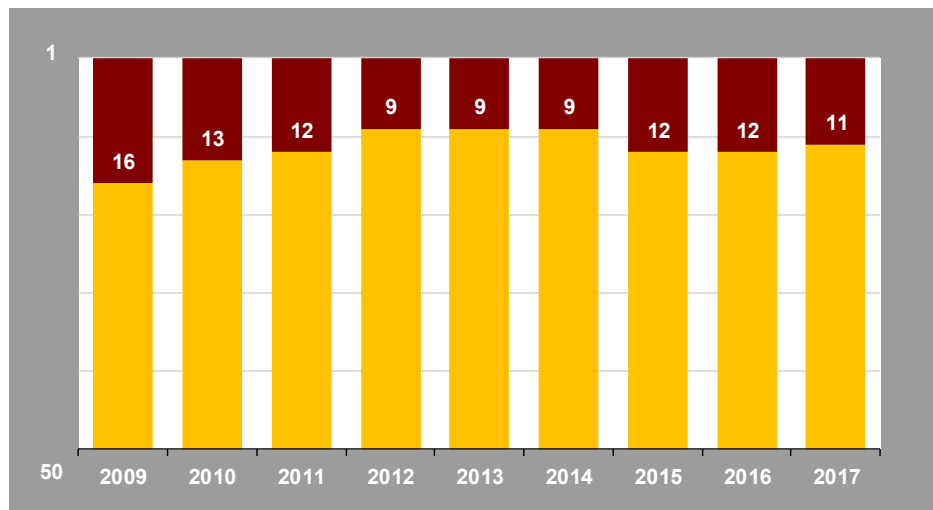

Bron: LISA/CBS

Stedenvergelijking banen

- Ten opzichte van elf met Haarlem vergelijkbare steden omvat de Haarlemse economie vrij weinig banen. Met 41 banen op 100 inwoners komt Haarlem zelfs op de laatste plaats.
- Maar dat wil niet zeggen dat Haarlemmers moeilijk aan werk kunnen komen. In de directe omgeving bevinden zich economische hotspots als Amsterdam en natuurlijk de Haarlemmermeer met de luchthaven Schiphol.

Ranking van Haarlem op de sociaal-economische index, 2009-2017

Bron: Atlas voor Gemeenten

Sociaal-economische index G50: Haarlem naar 11^e plek

- Jaarlijks verschijnt de Atlas voor gemeenten. De Atlas vergelijkt de 50 qua inwonertal grootste gemeenten (G50) op tal van onderwerpen.
- Een belangrijke component van de Atlas is de sociaal-economische index. Een index gebaseerd op arbeidsmarkt, werkgelegenheid en lokale economie.
- Sociaal economisch zit Haarlem in de lift met de stijging van de 12^e naar de 11^e plaats. De stijging wordt veroorzaakt door betere posities op het gebied van werkloosheid, armoede en het percentage van zakelijke diensten.

Algemeen oordeel ondernemingsklimaat Haarlem, 2005-2016

	2005	2007	2010	2014	2016
Haarlem	5,5	5,7	5,8	5,7	5,9
gemiddelde Nederland	5,8	6,1	6,2	6,0	6,2

Bron: Ministerie E.Z., L. en I.: Gemeente Haarlem (Ecorys Onderzoek)

Ondernemingsklimaat

- Het algemeen oordeel over het ondernemingsklimaat in Haarlem steeg in de periode 2005-2016 met 0,4 van 5,5 naar 5,9. De Haarlemse score van 5,9 ligt 0,3 lager dan het gemiddelde, van de onderzochte Nederlandse gemeentes in 2016.
- Begin 2014 is de gemeente Haarlem gestart met een digitaal ondernemerspanel. In 2016 hadden 471 ondernemers zich aangemeld.
- Uit de in 2016 gehouden peiling over het ondernemingsklimaat onder ondernemers blijkt dat de gemeente in volgorde van prioriteit meer beleidsinspanningen zou moeten verrichten op het gebied van 1. leegstand, 2. dienstverlening en 3. bereikbaarheid.

Haarlem

Gemeente Haarlem, Data, Informatie & Analyse

Banen

Ontwikkeling werkgelegenheid in Haarlem, 2001-2016

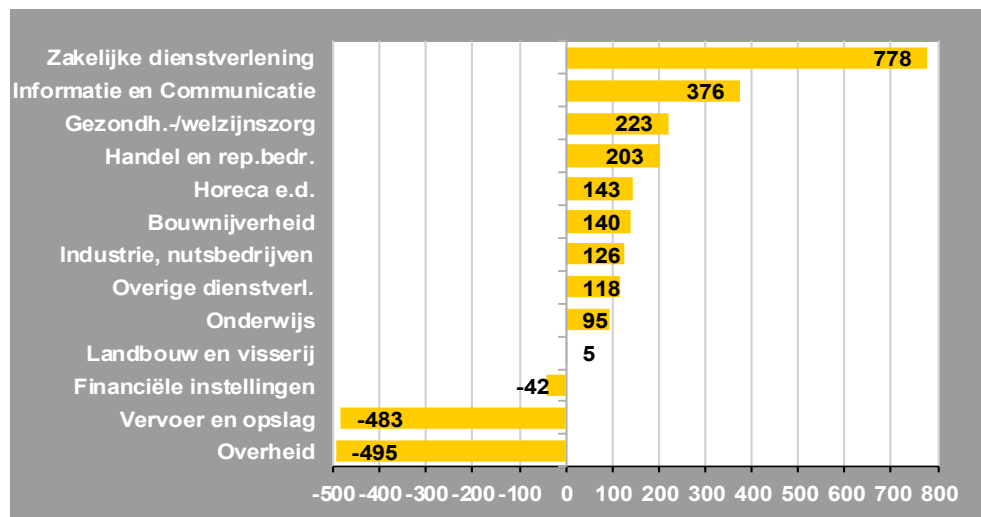
jaren	Haarlem aantal banen	% groei t.o.v. jaar ervoor Haarlem %	Nederland %
2001	65.287		
2002	68.306	4,6	1,1
2003	67.966	-0,5	0,2
2004	66.377	-2,3	-0,2
2005	66.329	-0,1	0,4
2006	67.936	2,4	1,0
2007	66.219	-2,5	2,7
2008	67.565	2,0	2,5
2009	67.522	-0,1	0,4
2010	66.569	-1,4	-0,4
2011	65.618	-1,4	0,5
2012	65.783	0,3	-0,7
2013	64.849	-1,4	-1,1
2014	64.196	-1,0	-1,1
2015	64.175	-0,03	0,5
2016	65.362	1,8	1,1
verschil 2015-2016	1.187	1,8	1,1
verschil 2001-2016	75	0,1	9,1

Bron: LISA

Bovengemiddelde groei met bijna 1.200 nieuwe banen

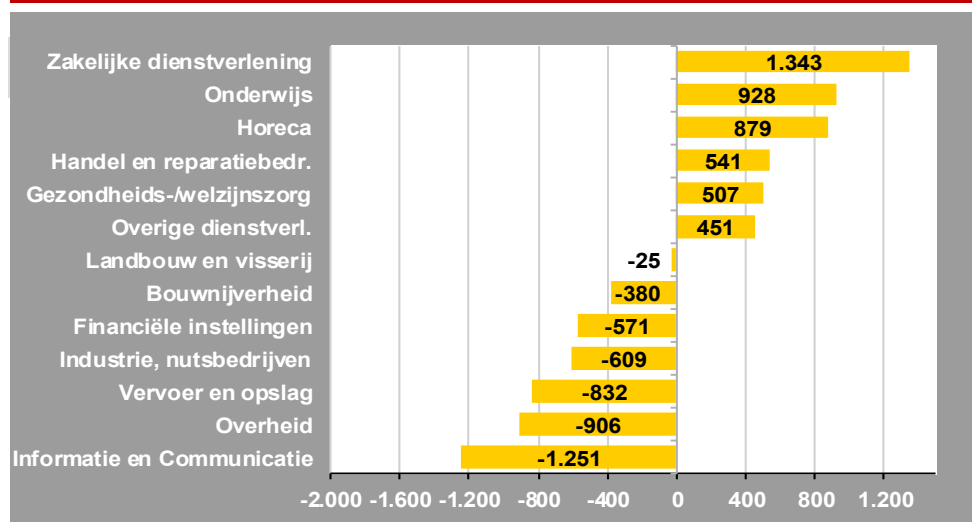
- Met bijna 1.200 nieuwe banen in 2016 profiteert Haarlem van de aantrekkende economie.
- Hiermee wordt de banenkrimp in de recessie van de afgelopen jaren afgesloten en is weer sprake van banengroei.
- Het banenniveau van voor de recessie wordt nog niet gehaald. Wel wordt met 1,8% banengroei de 2% uit 2008 benaderd.
- De banengroei komt met 1,8% boven het landelijk gemiddelde van 1,1% uit.
- De banen in de 5 stadsdelen: Oost (Waarderpolder) 17.000, Zuid West 13.000 en Centrum 13.000, Noord 11.500 en Schalkwijk 10.000.
- De banengroei in 2016 in de 5 stadsdelen: Noord (+650), Zuid West (+198) en Oost (+156) Schalkwijk (+112) en Centrum (+71)

Ontwikkeling aantal banen in Haarlem naar sector, 2015/2016

Bron: LISA

Ontwikkeling aantal banen in Haarlem naar sector, 2001/2016

Bron: LISA

Stijgers en dalers bij sectoren

- In 2016 groeide het aantal banen met bijna 1.200 naar ruim 65.000.
- Bij de meeste sectoren steeg in 2016 het aantal banen met in totaal 2.200 nieuwe banen. De grootste banengroei vond plaats bij de zakelijke dienstverlening, informatie en communicatie en gezondheids- en welzijnszorg.
- Bij de overheid, vervoer en opslag en financiële instellingen verdwenen in 2016 bijna 1.000 banen.

- In 2016 komt het aantal banen uit op 65.362 dat vergelijkbaar is met het aantal banen in 2001. Hoewel het totaal aantal banen vrijwel gelijk bleef waren er binnen de bedrijfstakken wel stijgers en dalers.
- Bij veel sectoren steeg tussen 2001 en 2016 het aantal banen met in totaal 4.600 nieuwe banen. De grootste banengroei vond plaats bij de zakelijke dienstverlening, onderwijs en horeca.
- Bij de meeste sectoren was er sprake van banenkrimp tussen 2001 en 2016 waardoor de banengroei van 4.600 weer teniet werd gedaan. De grootste dalers waren de informatie en communicatie, overheid en vervoer en opslag.

Banen in Haarlem naar bedrijfstak, 2016

bedrijfstak/-klasse	totaal Haarlem		banen Nederland
	abs.	in %	in %
Landbouw en visserij	48	0,1	2,6
Industrie, nutsbedrijven	5.907	9,0	10,6
Bouwnijverheid	2.540	3,9	5,4
Handel en reparatie in auto's e.d.	678	1,0	
Groothandel en handelsbemid.	3.242	5,0	
Detailhandel en reparatiebedr.	7.861	12,0	
Handels- en reparatiebedrijven	11.781	18,0	17,9
Vervoer en opslag	2.159	3,3	5,0
Horeca e.d.	3.447	5,3	4,9
Informatie en Communicatie	2.770	4,2	3,6
Financiële instellingen	973	1,5	2,7
Zakelijke dienstverlening	10.738	16,4	15,2
Overheid	4.373	6,7	5,2
Onderwijs	5.252	8,0	6,6
Gezondheids- en welzijnszorg	11.435	17,5	15,7
Overige diensten	3.939	6,0	4,7
TOTAAL HAARLEM	65.362	100	100

Bron: LISA

Haarlem diensteneconomie

- De banen top drie van de sectoren:
 1. Handel en reparatiebedrijven met 18%
 2. Gezondheids- en welzijnszorg met 17,5%
 3. Zakelijke dienstverlening met 16,4%
- Overheid, Onderwijs en gezondheids- en welzijnszorg, maar ook de Zakelijke en Overige dienstverlening en de ICT, Horeca en Handel c.a. nemen in Haarlem een groter deel van de werkgelegenheid voor hun rekening dan nationaal.

Haarlem

Gemeente Haarlem, Data, Informatie & Analyse

Bedrijfsvestigingen

Ontwikkeling bedrijfsvestigingen in Haarlem, 2001-2016

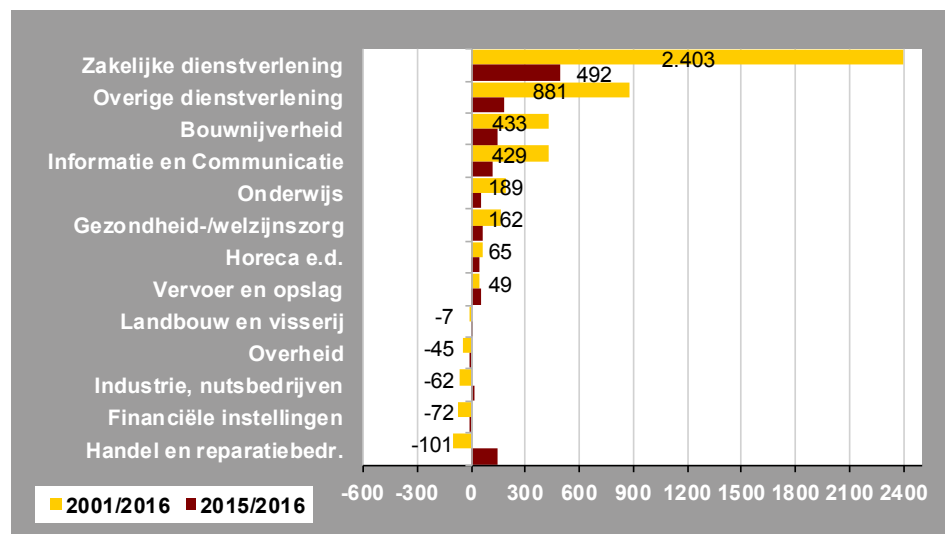
jaren	Haarlem bedrijfsvest. totaal	% groei t.o.v. jaar ervoor Haarlem %	Nederland %
2001	9.806		
2002	10.411	6,2	2,0
2003	10.450	0,4	1,6
2004	10.042	-3,9	1,6
2005	10.255	2,1	3,5
2006	10.243	-0,1	3,7
2007	10.513	2,6	4,9
2008	10.853	3,2	5,2
2009	11.171	2,9	5,0
2010	11.041	-1,2	4,3
2011	11.295	2,3	4,0
2012	11.685	3,5	1,5
2013	11.954	2,3	2,1
2014	12.198	2,0	1,9
2015	12.821	5,1	2,9
2016	14.130	10,2	4,0
totaal 2001-2016	4.324	44,1	67,0

Bron: LISA

Bovengemiddelde groei met 1.300 nieuwe bedrijfsvestigingen

- Het aantal vestigingen in Haarlem nam in 2016 toe met 1.300 en tussen 2001 en 2017 met 4.300. Ook in de meeste recessiejaren was er sprake van groei.
- Vanaf 2012 is sprake van een bovengemiddelde relatieve groei van het aantal bedrijfsvestigingen die boven die van Nederland uitkomt, met als absolute uitschieter 2016 met ruim 10% groei ten opzichte van 4% in Nederland.

Ontwikkeling vestigingen naar sector, 2001/2016 en 2015/2016

Bron: LISA

Meeste bedrijven groei in zakelijke en overige dienstverlening, ICT en bouwnijverheid

- Meeste bedrijven groei in zakelijke en overige dienstverlening, ICT en bouwnijverheid
Tegenover deze groeiers staat de afname van bedrijven in de bedrijfstakken handel en reparatiebedrijven, financiële instellingen en industrie

Vestigingen in Haarlem naar bedrijfstak, 2016

bedrijfstak/-klasse	totaal Haarlem		vestigingen Nederland
	abs.	in %	in %
Landbouw en visserij	25	0,2	5,1
Industrie, nutsbedrijven	359	2,5	4,2
Bouwnijverheid	1.506	10,7	9,9
Handel en reparatie in auto's e.d.	176	1,2	
Groothandel en handelsbemid.	670	4,7	
Detailhandel en reparatiebedr.	1.360	9,6	
Handels- en reparatiebedrijven	2.206	15,6	17,5
Vervoer en opslag	197	1,4	2,5
Horeca e.d.	574	4,1	3,8
Informatie en Communicatie	1.018	7,2	5,5
Financiële instellingen	136	1,0	1,2
Zakelijke dienstverlening	4.650	32,9	25,0
Overheid	24	0,2	0,2
Onderwijs	501	3,5	4,5
Gezondheids- en welzijnszorg	944	6,7	9,2
Overige diensten	1.990	14,1	11,4
TOTAAL HAARLEM	14.130	100	100

Bron: LISA

Meeste bedrijven in de zakelijke en overige dienstverlening en handel

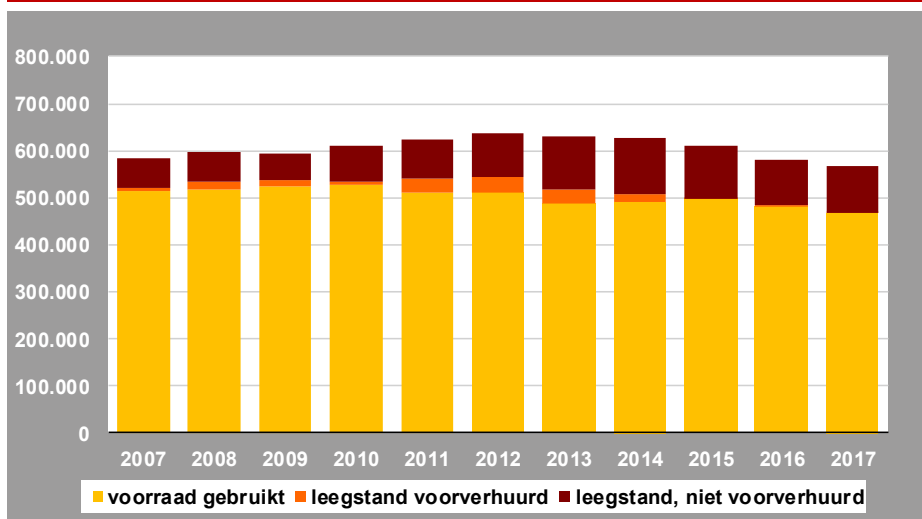
Haarlem

Gemeente Haarlem, Data, Informatie & Analyse

Kantorenmarkt

Ontwikkeling kantorenmarkt in Haarlem in m2 bruto vloeropp., 2007-2017

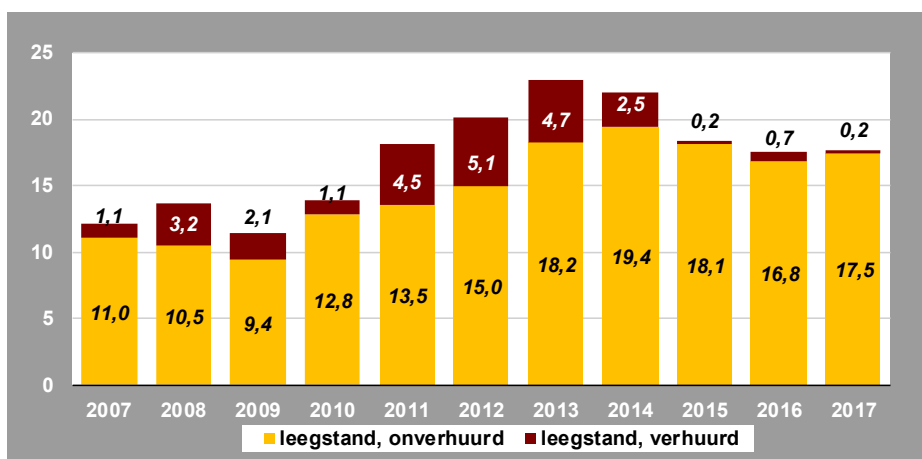

Bron: Kantorenmarkt BV

Minder kantoorruimte en minder leegstand

- De totale kantorenvoorraad bereikte in 2012 een hoogtepunt met 638.000m² en daalde vanaf 2013 t/m 2017 naar 566.000 m² door onttrekking van kantoorruimte door functiewijziging.

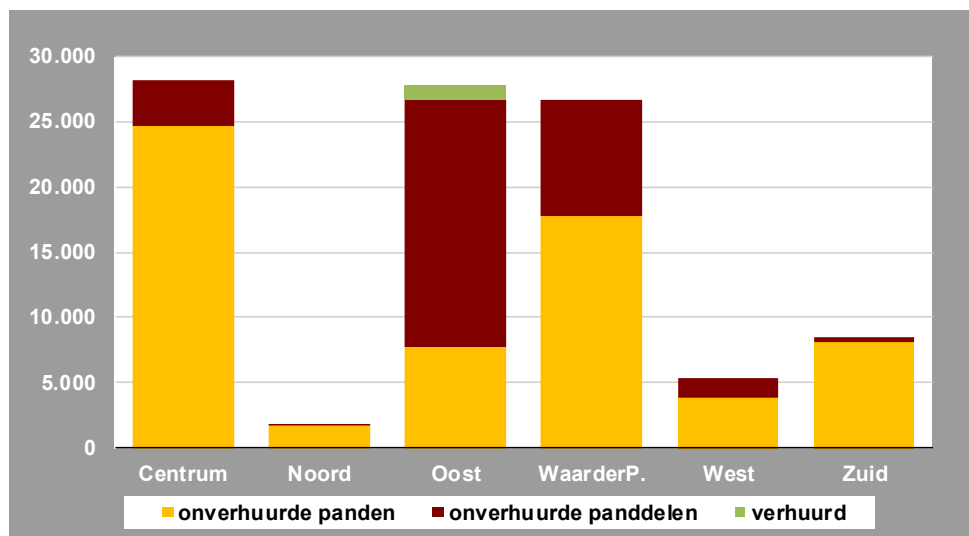
Leegstandpercentage kantoorruimte in Haarlem, 2007-2017

Bron: Kantorenmarkt BV

- In 2013/2014 bereikte de kantorenleegstand het hoogste punt waarna de leegstand is afgenomen naar 17,7% in 2017.

Leegstand van kantoorruimte in Haarlem per gebied, 2017

Bron: Kantorenmarkt BV

- De meeste kantorenleegstand (in absolute zin) vinden we in 2017 in het Centrum (Brinkmann kantoren), Oost (Middengebied-Schalkwijk) en de Waarderpolder (rondom de KPN-toren). In relatieve zin is de volgorde Oost (26,8%) Waarderpolder (19,4%) en Centrum (17,3%)

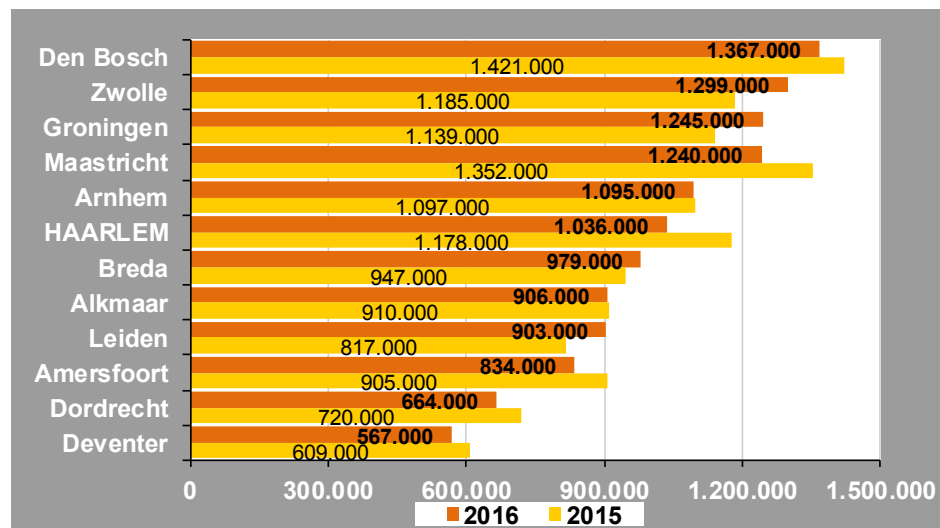
Haarlem

Gemeente Haarlem, Data, Informatie & Analyse

Toerisme

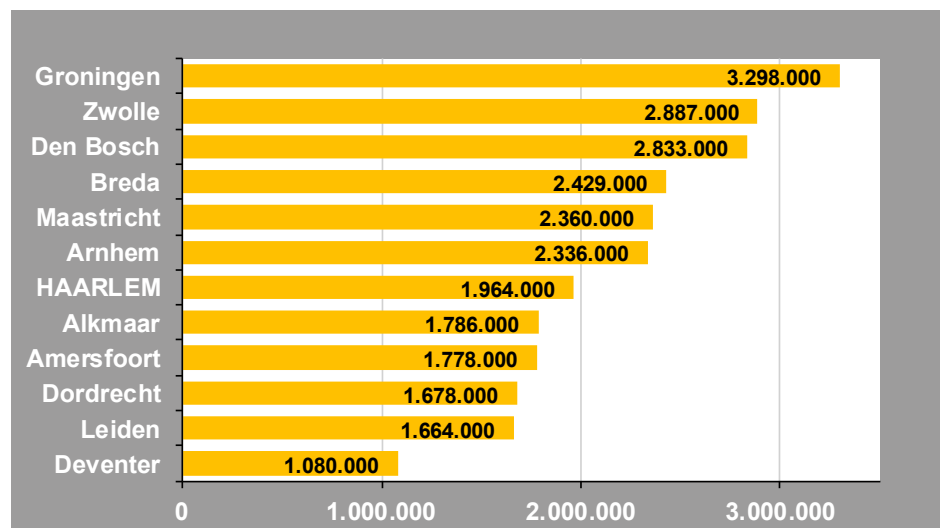

Aantal bezoekers per gemeente, 2015-2016

Bron: Toeristisch bezoek aan steden, NBTC-NIPO Research

Aantal bezoeken per gemeente, 2016

Bron: Toeristisch bezoek aan steden, NBTC-NIPO Research

Minder toeristisch bezoek

- Ruim een miljoen Nederlanders bezochten in 2016 Haarlem.
- In 2016 gaat het om 142.000 bezoekers minder dan in 2015. In totaal zijn er acht met Haarlem vergelijkbare steden waar het aantal bezoekers daalde tussen 2015 en 2016 (niet in Groningen, Zwolle, Breda en Leiden). Gemiddeld liep het aantal bezoekers binnen deze groep van acht steden met 60.000 bezoekers terug.
- Binnen de groep vergelijkbare steden staat de Spaarnestad in 2016, wat betreft het aantal bezoekers, met de zesde plek in de middenmoot. Ook in 2014 stond Haarlem op de zesde plek (vierde plek in 2015).

- De ruim één miljoen Nederlandse toeristen brachten Haarlem met elkaar bijna twee miljoen bezoeken. Elke bezoeker kwam gemiddeld circa twee keer.
- Wat het aantal bezoeken betref neemt Haarlem, op de zevende plek, een positie net onder het gemiddelde van de vergelijkbare steden in. Ook in 2014 stond Haarlem op de zevende plek (vijfde plek in 2015).
- Uit het toeristisch onderzoek blijkt dat van de binnenlandse bezoekers aan Haarlem 45% uit de eigen provincie komt. Haarlem scoort een derde plek als winkelstad bij binnenlandse bezoekers. Toch gaat een gedeelte hiervan minder vaak winkelen omdat het winkelaanbod met het verdwijnen van de V&D in de binnenstad is afgenomen. Met de vestiging van een nieuw internationaal warenhuis in het voormalig pand van V&D in de binnenstad als extra publiekstrekker kunnen de binnenlandse bezoekcijfers aantrekken.

Overnachtingen in Haarlem, 2003-2016

jaar	aantal
2003	180.694
2004	220.401
2005	213.973
2006	247.222
2007	286.313
2008	286.117
2009	268.252
2010	278.897
2011	281.851
2012	291.836
2013	260.509
2014	339.721
2015	366.736
2016 ¹	369.760

Bron: Gemeente Haarlem, vanaf 2012: Cocensus

¹ hierin opgenomen een prognose van 11.000 overnachtingen

Meer overnachtingen

- Haarlem noteerde met bijna 370.000 overnachtingen (voorlopig cijfer) in 2016 ruim 3.000 meer dan in 2015.
- Ten opzichte van 2003 in 2016 meer dan een verdubbeling van het aantal overnachtingen.

Haarlem

Gemeente Haarlem, Data, Informatie & Analyse

Detailhandel en horeca

Werkgelegenheid detailh. en horeca Haarlem naar bedrijfsgroep, 2015-2016

bedrijfstak	Banen			Vestigingen		
	2015	2016	in %	2015	2016	in %
Supermarkten, warenh. e.d. alg. assort.	2.819	2.627	33,4	49	54	4,0
Winkels gespec. in voedings-/genotm.	492	532	6,8	117	128	9,4
Benzinestations	55	47	0,6	8	7	0,5
Winkels in consumenten-elektronica	180	158	2,0	39	39	2,9
Winkels in overige huishoudelijke art.	913	912	11,6	130	126	9,3
Winkels in lectuur, sport- en recreatie-art.	439	472	6,0	92	100	7,4
Winkels in overige artikelen	2.264	2.310	29,4	475	478	35,1
Markthandel	112	102	1,3	71	67	4,9
Detailhandel niet via winkel of markt	529	701	8,9	279	361	26,5
DETAILHANDEL (niet in auto's)	7.803	7.861	100,0	1.260	1.360	100,0
Hotels e.d.	264	268	7,8	15	16	2,8
Verhuur vakantiehuisjes, kampeerterr., logiesvestr.	25	24	0,7	9	7	1,2
Restaurants, cafetaria's e.d.	2.119	2.237	65,0	300	338	59,0
Kantines en catering	346	374	10,9	95	107	18,7
Cafés	550	541	15,7	106	105	18,3
HORECA	3.304	3.444	100,0	525	573	100,0

Bron: LISA

Detailhandel en horeca gegroeid

- Haarlem telt 1.360 vestigingen in de detailhandel en 573 in de horeca.
- Haarlem telt 100 vestigingen meer in de detailhandel in 2016 en 58 meer banen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de groei van detailhandel niet via een winkel of markt b.v. via internet
- Haarlem telt 48 vestigingen meer in de horeca in 2016 en 140 meer banen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de groei van eetgelegenheden waarvan het merendeel zich bevindt in het centrum van Haarlem.

Haarlemse winkelcentra, verkooppunten en leegstand, 2015-2017

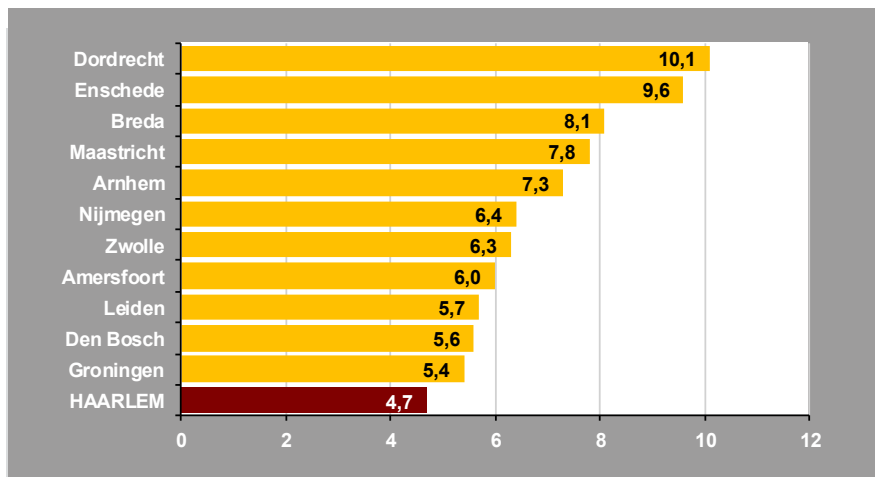
jan. 2017	Centrum Haarlem	Haarlem Schalkwijk	Winkelcentr. Cronjé	Gemeente Haarlem
verkooppunten				
aantal verkooppunten incl. leegstand	1.090	119	190	2.396
leegstand	46	20	10	113
% leegstand	4,2	16,8	5,3	4,7
% leegstand landelijk gemiddelde	6,3	8,8	6,2	7,2
Winkelvloeroppervlak (wvo)				
detailhandel in m2 wvo	82.300	20.731	13.247	250.080
leegstand in m2 wvo	7.411	4.396	895	20.483
% leegstand wvo	5,7	12,4	4,3	5,6
% leegstand landelijk gemiddelde	9,6	7,8	6,6	7,8
jul. 2016				
verkooppunten				
aantal verkooppunten incl. leegstand	1.027	95	174	2.395
leegstand	45	18	11	116
% leegstand	4,4	18,9	6,3	4,8
% leegstand landelijk gemiddelde	6,9	8,9	6,4	7,3
Winkelvloeroppervlak (wvo)				
detailhandel in m2 wvo	77.970	16.574	11.924	257.319
leegstand in m2 wvo	13.730	7.079	1.432	30.717
% leegstand wvo	10,5	22,2	7,4	8,3
% leegstand landelijk gemiddelde	11,8	7,9	6,6	8,3
jan. 2015				
verkooppunten				
aantal verkooppunten incl. leegstand	1.072	119	190	2.411
leegstand	53	17	15	134
% leegstand	4,9	14,3	7,9	5,6
% leegstand landelijk gemiddelde	7,2	7,9	7,8	7,5
Winkelvloeroppervlak (wvo)				
detailhandel in m2 wvo	85.555	19.234	12.448	256.378
leegstand in m2 wvo	7.731	6.281	1.569	25.516
% leegstand wvo	5,7	17,9	7,8	6,9
% leegstand landelijk gemiddelde	7,9	6,7	8,4	7,8

Bron: Locatus

Winkelleegstand gedaald naar laagste van vergelijkbare steden

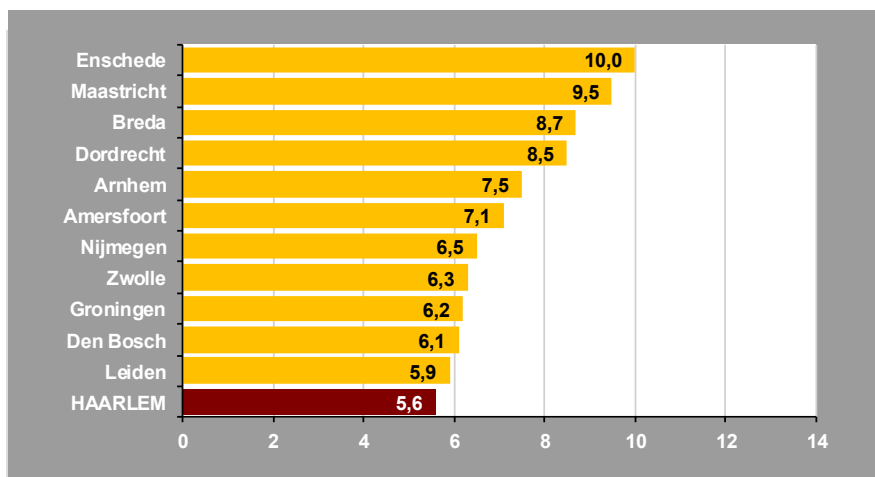
- De leegstand van winkels is in Haarlem per 1-1-2017 ten opzichte van medio 2016 fors afgenomen (van 8,3% naar 5,6%) en is het laagst van met Haarlem vergelijkbare steden in Nederland.
- De verhuur van de voormalige V&D-ruimte in de binnenstad aan een internationale warenhuisketen is de grootste veroorzaker hiervan, hiermee is de winkelleegstand in m2 winkelvloeroppervlakte in de Binnenstad teruggelopen van 10,5% naar 5,7%. Ook in Centrum Schalkwijk (van 22,2% naar 12,4%) en de Cronje (van 7,4% naar 4,3%) liep de winkelleegstand terug.
- In Centrum Schalkwijk is echter nog geen sprake van een evenwichtige winkelmarkt omdat het winkelleegstandpercentage boven de 8% uitkomt. Met de uitvoering van de herontwikkelingsplannen in Centrum Schalkwijk kan dit wel bereikt worden

Leegstandspercentage verkooppunten per stad, jan. 2017

Bron: Locatus

Leegstandspercentage winkelvloeroppervlak per stad, jan. 2017

Bron: Locatus

- Ten opzichte van elf vergelijkbare steden komt Haarlem op het laagste leegstandspercentage van het aantal verkooppunten uit in januari 2017.

- Hetzelfde geldt voor het leegstandspercentage van het winkelvloeroppervlak.

Haarlem

Gemeente Haarlem, Data, Informatie & Analyse

Stadsdelen en Waarderpolder

Banen in de Waarderpolder naar bedrijfstak, 2016

bedrijfstak/-klasse	totaal Haarlem		banen Waarderpolder		aandeel
	absoluut	in %	absoluut	in %	in %
Landbouw en visserij	48	0,1	1	0,0	2,1
Industrie, nutsbedrijven	5.907	9,0	5.187	39,0	87,8
Bouwnijverheid	2.540	3,9	721	5,4	28,4
Handel en reparatie in auto's e.d.	678	1,0	244	1,8	36,0
Groothandel en handelsbemid.	3.242	5,0	1.948	14,6	60,1
Detailhandel en reparatiebedr.	7.861	12,0	612	4,6	7,8
Vervoer en opslag	2.159	3,3	1.612	12,1	74,7
Horeca e.d.	3.447	5,3	83	0,6	2,4
Informatie en Communicatie	2.770	4,2	771	5,8	27,8
Financiële instellingen	973	1,5	93	0,7	9,6
Zakelijke dienstverlening	10.738	16,4	1.552	11,7	14,5
Overheid	4.373	6,7	179	1,3	4,1
Onderwijs	5.252	8,0	46	0,3	0,9
Gezondheids- en welzijnszorg	11.435	17,5	110	0,8	1,0
Overige diensten	3.939	6,0	157	1,2	4,0
TOTAAL HAARLEM	65.362	100	13.316	100	20,4

Bron: LISA

Banen Waarderpolder

- De Waarderpolder als enige grote bedrijventerrein van de stad zorgt voor bijna 21% van alle banen in Haarlem. De Waarderpolder is gelegen in het stadsdeel Haarlem-Oost dat van alle stadsdelen de meeste banen heeft.
- De industrie is de grootste bedrijfstak in de Waarderpolder. Het bedrijventerrein tekent voor 87% van alle Haarlemse banen in deze branche.
- Ook voor twee andere bedrijfstakken geldt dat meer dan de helft van de Haarlemse banen zich in de Waarderpolder bevindt: Vervoer en opslag –onder andere NedTrain- en de Groothandel.

Ontwikkeling werkgelegenheid in de Waarderpolder, 2005-2016

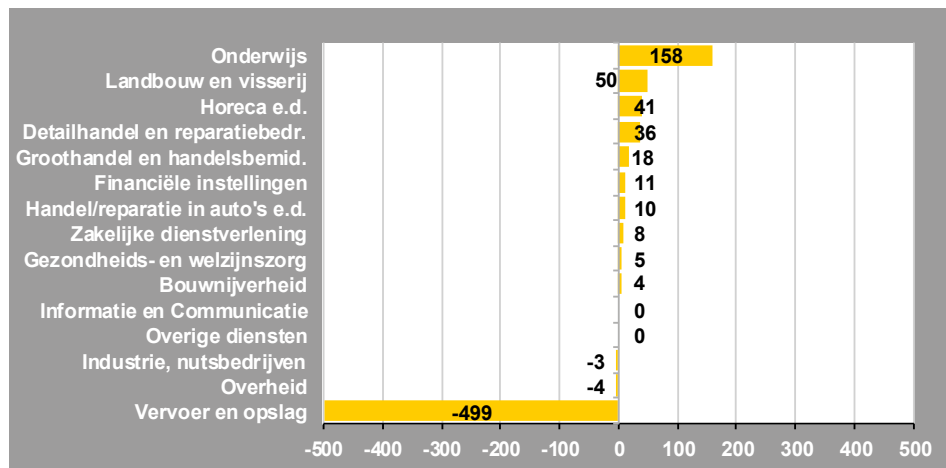
jaren	Waarderpolder		Haarlem	
	abs.	% groei t.o.v. jaar er voor	abs.	% groei t.o.v. jaar er voor
2005	14.611		68.083	
2006	14.367	-1,7	67.936	-0,2
2007	14.189	-1,2	66.219	-2,5
2008	14.660	3,3	67.565	2,0
2009	14.371	-2,0	67.522	-0,1
2010	13.901	-3,3	66.569	-1,4
2011	14.639	5,3	65.618	-1,4
2012	14.596	-0,3	65.783	0,3
2013	14.545	-0,3	64.849	-1,4
2014	13.451	-7,5	64.196	-1,0
2015	13.481	0,2	64.175	0,0
2016	13.316	-1,2	66.362	3,4
totaal 2005-2016		-8,9		-2,5

Bron: LISA

Ontwikkeling banen Waarderpolder

- In de periode 2005-2016 is het aantal banen met bijna 9% afgenomen van 14.611 naar 13.316. Ondanks de banengroei in de jaren 2008 (3,3%) en 2011 (5,3%) heeft de Waarderpolder in de recessiejaren grotendeels banenkrimp laten zien met als negatieve uitschieter 2014 (-7,5%).

Ontwikkeling aantal banen in de Waarderpolder naar sector, 2015/2016

Bron: LISA

- In 2016 kwamen er 341 nieuwe banen bij, De grootste stijger was Onderwijs met 158 extra banen.
- In 2016 was er een vermindering van 506 banen. Grootste daler in 2016 ten opzichte van 2015 was Vervoer en opslag met bijna 500 banen.
- In 2016 is daardoor het aantal banen met 165 afgenomen.

Vestigingen naar grootteklasse in de Waarderpolder naar bedrijfstak, 2016

bedrijfstak	grootteklasse van de vestiging						banen gemiddeld		
	<1+1	2-4	5-9	10-49	50-99	100+	totaal	banen	
Landbouw en visserij	1						1	1	1,0
Industrie, nutsbedrijven	21	33	22	19	7	12	114	5.187	45,5
Bouwnijverheid	63	34	23	18	1		139	721	5,2
Handel en reparatie in auto's	124	75	51	51	7	2	310	2.804	9,0
Vervoer en opslag	9	7	2	10	1	3	32	1.612	50,4
Horeca e.d.	6	7	5				18	83	4,6
Informatie en Communicatie	41	22	11	12	1	1	88	771	8,8
Fin. en zakelijke dienstverl.	167	102	39	23	5	1	337	1.645	4,9
Overheid, Onderwijs en Zorg	12	9	6	4		1	32	335	10,5
Overige diensten	50	18	4	2			74	157	2,1
Totaal	494	307	163	139	22	20	1.145	13.316	11,6
Banen	558	996	1.129	2.848	1.481	6.304	13.316		
Gemiddeld aantal banen	1,1	3,2	6,9	20,5	67,3	315,2	11,6		

Bron: LISA

Bedrijfsvestigingen met meer dan 100 banen (full- en part-time) in de Waarderpolder, 2016

Naam	Adres	Branche			
Teva Pharmachemie B.V.	Swensweg	5	2031GA	2120	Verv. van farmaceutische producten (geen grondstoffen)
Merck Sharp & Dohme B.V.	Waarderweg	39	2031BN	2120	Verv. van farmaceutische producten (geen grondstoffen)
Nedtrain R&O Haarlem	Oudeweg	6	2031CC	3020	Vervaardiging van rollend spoor- en tramwagematerieel
PostNL Productie B.V.	Minckelersweg	20	2031EM	5320	Post zonder universele dienstverplichting
Connexion Taxi Services B.V.	Jan van Krimpenweg	16	2031CG	4932	Vervoer per taxi
PCI Nederland B.V.	Henk Schijvenaarstraat	1	2031VZ	4666	Groothandel in kantoorapparatuur (geen computers)
IKEA Haarlem	Laan van Decima	1	2031CX	4759	Winkels in art. voor woninginrichting alg. assortiment
Alliander	Oudeweg	85	2031CC	3511	Prod. van elektr. door thermische en warmtekrachtcentr.
Morpho	Oudeweg	32	2031CC	1812	Overige drukkerijen n.e.g.
KPN B.V.	A. Hofmanweg	1	2031BH	6110	Draadgebonden telecommunicatie
Spaarnelanden N.V.	Minckelersweg	40	2031EM	3811	Inzameling van onschadelijk afval
P.I. Haarlem	Harmenjansweg	4	2031WK	8423	Ministerie van Justitie en gevangeniswezen
Joh. Enschedé Stamps B.V.	Oudeweg	32	2031CC	1812	Overige drukkerijen n.e.g.
Vrijbloed Transport B.V.	Wateringweg	66	2031EJ	4941	Goederenvervoer over de weg (geen verhuizingen)
Alliander	A. Hofmanweg	5	2031BH	3511	Prod. van elektr. door thermische en warmtekrachtcentr.
Ruud Zander Schoonmaakbedrijf B.V.	Izaak Enschedéweg	30	2031CR	8121	Interieurreiniging van gebouwen
Intos Interieurmaken B.V.	Waarderweg	44	2031BP	3101	Vervaardiging van bedrijfsmeubels
Record Industry B.V.	Izaak Enschedéweg	13	2031CR	1820	Reproductie van opgenomen media
Het Waterlaboratorium N.V.	J.W. Lucasweg	2	2031BE	7219	Technisch speur- en ontwikkelingswerk
DNP Imagingcomm Europe B.V.	Oudeweg	42	2031CC	3299	Vervaardiging van overige goederen (rest)
Möhringer Liften	Izaak Enschedéweg	42	2031CS	3312	Rep.+onderh. machines alg. gebruik+machine onderhoud

Bron: LISA

Bedrijfsvestigingen Waarderpolder

- Het aantal vestigingen van bedrijven en instellingen nam in 2016 met 87 toe naar 1.145.
- Branches met naar verhouding grote vestigingen zijn de Industrie en Vervoer en opslag.
- In de Waarderpolder bevinden zich 21 vestigingen met meer dan 100 banen.

Banen in stadsdeel Haarlem-Oost (-Waarderpolder) naar bedrijfstak, 2016

bedrijfstak/-klasse	totaal Haarlem		banen Oost (-WP)		aandeel
	absoluut	in %	absoluut	in %	in %
Landbouw en visserij	48	0,1	3	0,1	6,3
Industrie, nutsbedrijven	5.907	9,0	57	1,5	1,0
Bouwnijverheid	2.540	3,9	312	8,4	12,3
Handel en reparatie in auto's e.d.	678	1,0	45	1,2	6,6
Groothandel en handelsbemid.	3.242	5,0	146	3,9	4,5
Detailhandel en reparatiebedr.	7.861	12,0	407	10,9	5,2
Vervoer en opslag	2.159	3,3	56	1,5	2,6
Horeca e.d.	3.447	5,3	168	4,5	4,9
Informatie en Communicatie	2.770	4,2	269	7,2	9,7
Financiële instellingen	973	1,5	37	1,0	3,8
Zakelijke dienstverlening	10.738	16,4	704	18,9	6,6
Overheid	4.373	6,7	66	1,8	1,5
Onderwijs	5.252	8,0	328	8,8	6,2
Gezondheids- en welzijnszorg	11.435	17,5	870	23,3	7,6
Overige diensten	3.939	6,0	265	7,1	6,7
TOTAAL HAARLEM	65.362	100	3.733	100	5,7

Bron: LISA

Banen Haarlem-Oost (exclusief Waarderpolder)

- Haarlem-Oost (min de Waarderpolder) zorgt voor bijna 6% van alle banen in Haarlem.
- De gezondheids- en welzijnszorg (23%) en de zakelijke dienstverlening (19%) zijn hier de grootste bedrijfstakken.

Ontwikkeling werkgelegenheid in Oost (-Waarderpolder), 2005-2016

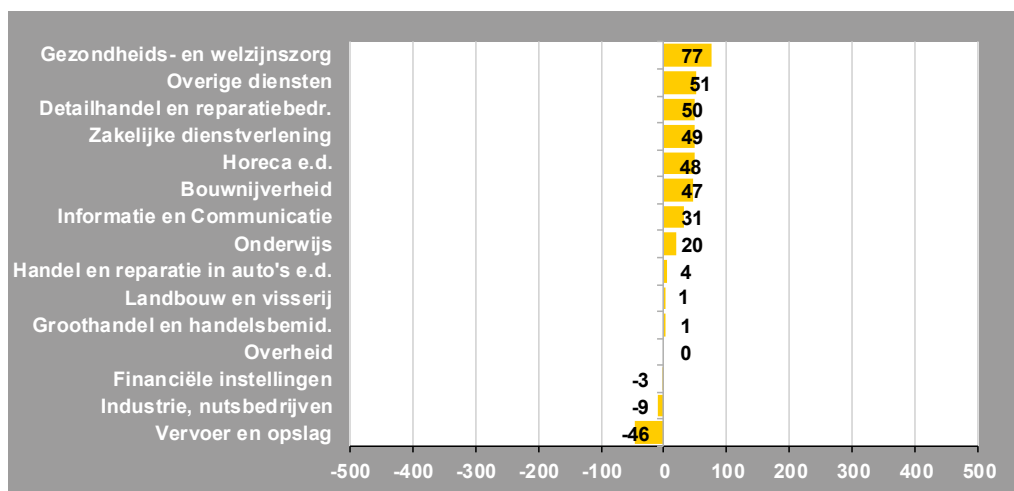
jaren	Oost (-WP)		Haarlem	
	abs.	% groei t.o.v. jaar er voor	abs.	% groei t.o.v. jaar er voor
2005	3.486		68.083	
2006	3.583	2,8	67.936	-0,2
2007	3.654	2,0	66.219	-2,5
2008	3.732	2,1	67.565	2,0
2009	3.824	2,5	67.522	-0,1
2010	3.606	-5,7	66.569	-1,4
2011	3.477	-3,6	65.618	-1,4
2012	3.668	5,5	65.783	0,3
2013	3.472	-5,3	64.849	-1,4
2014	3.443	-0,8	64.196	-1,0
2015	3.412	-0,9	64.175	0,0
2016	3.733	9,4	66.362	3,4
totaal 2005-2016		7,1		-2,5

Bron: LISA

Ontwikkeling banen Haarlem-Oost

- In Haarlem-Oost (exclusief de Waarderpolder) is het aantal banen tussen 2005 en 2016 gegroeid met 7,1 %.

Ontwikkeling aantal banen in Oost (-Waarderpolder) naar sector, 2015/2016

Bron: LISA

- Tussen 2015 en 2016 is het aantal banen toegenomen met 321.

Bedrijfsvestigingen met meer dan 100 banen (full- en part-time) in stadsdeel Haarlem Oost (-Waarderpolder), 2016

Naam	Adres	Branche			
Reinaldahuis	Leonard Springerlaan	1	2033TA	8710	Verpleeghuizen
Arbo Unie	Diakenhuisweg	25	2033AP	8692	Arbobeleiding en reïntegratie

Bron: LISA

***Grootste bedrijfs-
vestigingen
Haarlem-
Oost***

Banen in stadsdeel Oude Stad naar bedrijfstak, 2016

bedrijfstak/-klasse	totaal Haarlem		banen Oude Stad		aandeel in %
	absoluut	in %	absoluut	in %	
Landbouw en visserij	48	0,1	1	0,0	2,1
Industrie, nutsbedrijven	5.907	9,0	133	1,0	2,3
Bouwnijverheid	2.540	3,9	150	1,1	5,9
Handel en reparatie in auto's e.d.	678	1,0	39	0,3	5,8
Groothandel en handelsbemid.	3.242	5,0	430	3,2	13,3
Detailhandel en reparatiebedr.	7.861	12,0	2.532	19,1	32,2
Vervoer en opslag	2.159	3,3	162	1,2	7,5
Horeca e.d.	3.447	5,3	1.916	14,4	55,6
Informatie en Communicatie	2.770	4,2	682	5,1	24,6
Financiële instellingen	973	1,5	232	1,7	23,8
Zakelijke dienstverlening	10.738	16,4	2.779	20,9	25,9
Overheid	4.373	6,7	1.623	12,2	37,1
Onderwijs	5.252	8,0	459	3,5	8,7
Gezondheids- en welzijnszorg	11.435	17,5	973	7,3	8,5
Overige diensten	3.939	6,0	1.162	8,8	29,5
TOTAAL HAARLEM	65.362	100	13.273	100	20,3

Bron: LISA

Banen Oude Stad (Haarlem-Centrum)

- Haarlem-Centrum is belangrijk voor de Haarlemse werkgelegenheid. In dit stadsdeel bevindt zich 20% van alle Haarlemse banen.
- De banen top 3 is zakelijke dienstverlening (21%), de detailhandel (19%) en de horeca (14%).

Ontwikkeling werkgelegenheid in de Oude Stad, 2005-2016

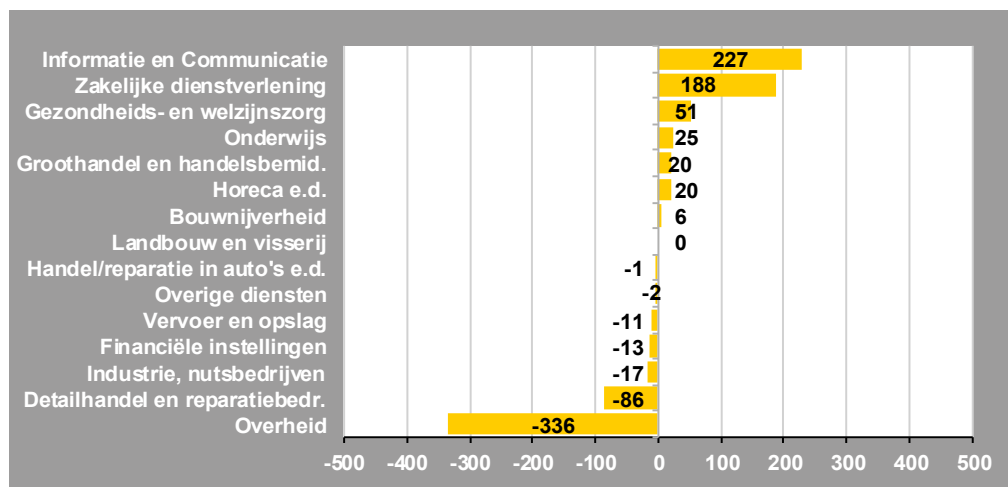
jaren	Oude stad		Haarlem	
	abs.	% groei t.o.v. jaar er voor	abs.	% groei t.o.v. jaar er voor
2005	13.783		68.083	
2006	13.849	0,5	67.936	-0,2
2007	13.541	-2,2	66.219	-2,5
2008	14.111	4,2	67.565	2,0
2009	13.697	-2,9	67.522	-0,1
2010	13.470	-1,7	66.569	-1,4
2011	13.108	-2,7	65.618	-1,4
2012	13.184	0,6	65.783	0,3
2013	13.123	-0,5	64.849	-1,4
2014	13.292	1,3	64.196	-1,0
2015	13.202	-0,7	64.175	0,0
2016	13.273	0,5	66.362	3,4
totaal 2005-2016		-3,7		-2,5

Bron: LISA

Ontwikkeling banen Oude Stad

- Tussen 2005 en 2016 is het aantal banen met 4% verminderd. In 2008 vond nog een forse banengroei van 4% plaats, daarna was in de recessie het structurele beeld er eentje van krimp.

Ontwikkeling aantal banen in de Oude Stad naar sector, 2015/2016

Bron: LISA

- De banentoeename voor 2016 komt in totaal uit op 71
- Tussen 2015 en 2016 zijn de banen toegenomen met 537 vooral in de ICT (+227) Zakelijke dienstverlening (+188) en de Zorgsector (+51).
- Banenverlies van 466 tussen 2015 en 2016 vooral bij de Overheid (-336) en de detailhandel (-86).

Bedrijfsvestigingen met meer dan 100 banen (full- en part-time) in stadsdeel Oude Stad, 2016

Naam	Adres			Branche	
Stadskantoor Raakspoort	Zijvest	39	2011VB	8411	Algemeen overheidsbestuur
2-Contact Direct Marketing B.V.	Prins Hendrikstraat	1	2011VM	8220	Callcenters
Politie Regio Kennemerland	Koudenhorn	2	2011JC	8424	Politie
Rechtbank Noord-Holland, locatie Appelgaar	Simon de Vrieshof	1	2019HA	8423	Rechtspraak
Rechtbank Noord Holland, locatie Jansstraat	Jansstraat	81	2011RW	8423	Rechtspraak
Verpleeghuis Janskliniek	Ridderstraat	32	2011RS	8710	Verpleeghuizen
Raad voor de Kinderbescherming	Jansweg	15	2011KL	8899	Maatschappelijk werk
NS Reizigers BV	Stationsplein	11	2011LR	4910	Personenvervoer per spoor
Albert Heijn	Grote Houtstraat	182	2011SZ	4711	Supermarkten en dergelijke winkels
Albert Heijn	Kruisstraat	10	2011PX	4711	Supermarkten en dergelijke winkels

Bron: LISA

**Grootste bedrijfs-
vestigingen
Oude Stad**

Banen in stadsdeel Schalkwijk naar bedrijfstak, 2016

bedrijfstak/-klasse	totaal Haarlem		banen Schalkwijk		aandeel
	absoluut	in %	absoluut	in %	in %
Landbouw en visserij	48	0,1	13	0,1	27,1
Industrie, nutsbedrijven	5.907	9,0	63	0,6	1,1
Bouwnijverheid	2.540	3,9	290	2,9	11,4
Handel en reparatie in auto's e.d.	678	1,0	48	0,5	7,1
Groothandel en handelsbemid.	3.242	5,0	92	0,9	2,8
Detailhandel en reparatiebedr.	7.861	12,0	1.232	12,2	15,7
Vervoer en opslag	2.159	3,3	164	1,6	7,6
Horeca e.d.	3.447	5,3	337	3,3	9,8
Informatie en Communicatie	2.770	4,2	129	1,3	4,7
Financiële instellingen	973	1,5	21	0,2	2,2
Zakelijke dienstverlening	10.738	16,4	746	7,4	6,9
Overheid	4.373	6,7	919	9,1	21,0
Onderwijs	5.252	8,0	755	7,5	14,4
Gezondheids- en welzijnszorg	11.435	17,5	4.953	49,1	43,3
Overige diensten	3.939	6,0	318	3,2	8,1
TOTAAL HAARLEM	65.362	100	10.080	100	15,4

Bron: LISA

Banen Schalkwijk

- Schalkwijk heeft een aandeel van ruim 15% in de Haarlemse banen. Bijna de helft van deze banen behoort tot de gezondheids- en welzijnszorg.

Ontwikkeling werkgelegenheid in Schalkwijk, 2005-2016

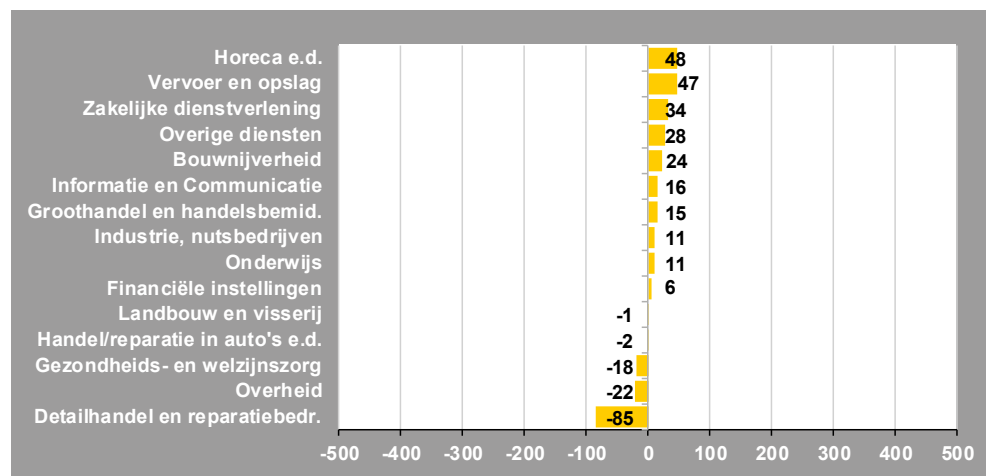
jaren	Schalkwijk		Haarlem	
	abs.	% groei t.o.v. jaar er voor	abs.	% groei t.o.v. jaar er voor
2005	10.151		68.083	
2006	10.451	3,0	67.936	-0,2
2007	9.347	-10,6	66.219	-2,5
2008	9.801	4,9	67.565	2,0
2009	11.047	12,7	67.522	-0,1
2010	10.725	-2,9	66.569	-1,4
2011	10.595	-1,2	65.618	-1,4
2012	11.978	13,1	65.783	0,3
2013	11.664	-2,6	64.849	-1,4
2014	10.612	-9,0	64.196	-1,0
2015	9.968	-6,1	64.175	0,0
2016	10.080	1,1	66.362	3,4
totaal 2005-2016		-0,7		-2,5

Bron: LISA

Ontwikkeling banen Schalkwijk

- Het aantal banen in Schalkwijk is in 2016 vrijwel gelijk als in 2005 al waren er wel grote schommelingen in de jaren 2007 (-10,6%), 2009 (+12,7%), 2012 (+13,1%), 2014 (-9%) en 2015 (-6,1%).

Ontwikkeling aantal banen in Schalkwijk naar sector, 2015/2016

Bron: LISA

- In 2016 steeg het aantal banen met 112.
- Het aantal banen nam in 2016 toe met 240 vooral in de horeca, vervoer en opslag en zakelijke dienstverlening.
- Het aantal banen nam in 2016 af met 128 vooral in de detailhandel, overheid en zorgsector.

Bedrijfsvestigingen met meer dan 100 banen (full- en part-time) in stadsdeel Schalkwijk, 2016

Naam	Adres			Branche
Spaarne Gasthuis Haarlem-Zuid	Boerhaavelaan	22	2035RC	8610 Algemene ziekenhuizen
Jacobkliniek	Schipholweg	4	2035LB	8710 Verpleeghuizen
Belastingdienst Holland Midden -Afd Haarlem	Surinameweg	4	2035VA	8411 Algemeen overheidsbestuur
Rijkswaterstaat Regionale Dienst Noord-Holland	Toekanweg	7	2035LC	8411 Algemeen overheidsbestuur
Zorgcentrum 'De Molenburg'	Groningenlaan	12	2036EN	8730 Verzorgingshuizen
Flexicura B.V.	Schipholpoort	46	2034MB	8810 Thuiszorg
Regio IJmond (Harteheem)	Oostenrijklaan	58	2034BH	8720 Huizen en dagverbl. verstand. en psych. cliënten
GGZ in Geest, locatie Zuiderpoort	Amerikaweg	2	2035RA	8610 eest. gezondh.-/verslavingszorg met overnachting
Zorgbalans Thuiszorg	Schipholpoort	100	2034MC	8710 Verpleeghuizen
Haarlem College	Broekweg	1	2035LE	8531 Voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
Albert Heijn	Mentonpassage	12	2037AB	4711 Supermarkten en dergelijke winkels
Stichting Apotheek der Haarlemse Ziekenhuizen	Boerhaavelaan	24	2035RC	4773 Apotheken
Fiod	Surinameweg	4	2035VA	8411 Algemeen overheidsbestuur
Woonzorgcentrum Schalkweide	Floris van Adrichemlaan	15	2035VB	8730 Verzorgingshuizen
Vomar	Leonardo da Vinciplein	4	2037RR	4711 Supermarkten en dergelijke winkels
Van der Valk hotel Haarlem	Toekanweg	2	2035LC	5510 Hotel-restaurants
Rozemarijn Antropo. Woon&Dagopvang voor kin	Laan van Angers	1	2034CA	8720 Huizen en dagverbl. verstand. en psych. cliënten

Bron: LISA

Grootste bedrijfs- vestigingen Schalkwijk

Banen in stadsdeel Haarlem-Noord naar bedrijfstak, 2016

bedrijfstak/-klasse	totaal Haarlem		banen Noord		aandeel
	absoluut	in %	absoluut	in %	in %
Landbouw en visserij	48	0,1	15	0,1	31,3
Industrie, nutsbedrijven	5.907	9,0	125	1,1	2,1
Bouwnijverheid	2.540	3,9	679	5,9	26,7
Handel en reparatie in auto's e.d.	678	1,0	66	0,6	9,7
Groothandel en handelsbemid.	3.242	5,0	257	2,2	7,9
Detailhandel en reparatiebedr.	7.861	12,0	2.165	18,7	27,5
Vervoer en opslag	2.159	3,3	136	1,2	6,3
Horeca e.d.	3.447	5,3	452	3,9	13,1
Informatie en Communicatie	2.770	4,2	381	3,3	13,8
Financiële instellingen	973	1,5	96	0,8	9,9
Zakelijke dienstverlening	10.738	16,4	2.101	18,2	19,6
Overheid	4.373	6,7	76	0,7	1,7
Onderwijs	5.252	8,0	1.601	13,8	30,5
Gezondheids- en welzijnszorg	11.435	17,5	2.266	19,6	19,8
Overige diensten	3.939	6,0	1.157	10,0	29,4
TOTAAL HAARLEM	65.362	100	11.573	100	17,7

Bron: LISA

Banen Haarlem-Noord

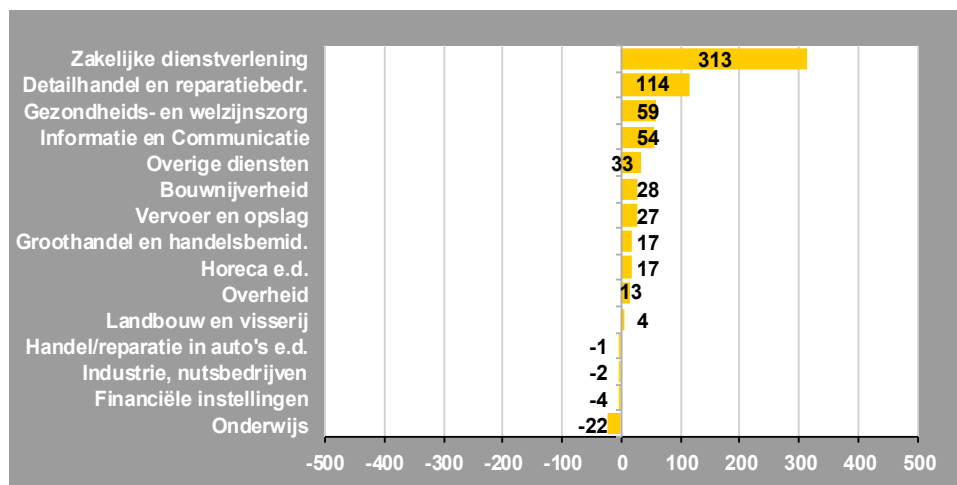
- Haarlem-Noord zorgt voor bijna 18% van alle banen in Haarlem.
- De gezondheids- en welzijnszorg (20%), de detailhandel (19%) en zakelijke dienstverlening (18%) zijn hier de grootste bedrijfstakken.

Ontwikkeling werkgelegenheid in Noord, 2005-2016

jaren	Noord		Haarlem	
	abs.	% groei t.o.v. jaar er voor	abs.	% groei t.o.v. jaar er voor
2005	10.668		68.083	
2006	9.567	-10,3	67.936	-0,2
2007	11.220	17,3	66.219	-2,5
2008	10.809	-3,7	67.565	2,0
2009	10.519	-2,7	67.522	-0,1
2010	10.580	0,6	66.569	-1,4
2011	10.331	-2,4	65.618	-1,4
2012	10.404	0,7	65.783	0,3
2013	10.439	0,3	64.849	-1,4
2014	10.556	1,1	64.196	-1,0
2015	10.923	3,5	64.175	0,0
2016	11.573	6,0	66.362	3,4
totaal 2005-2016		8,5		-2,5

Bron: LISA

Ontwikkeling aantal banen in Haarlem-Noord naar sector, 2015/2016

Bron: LISA

Ontwikkeling banen Haarlem-Noord

- In Haarlem-Noord is het aantal banen tussen 2005 en 2016 gegroeid met 8,5 %. Vanaf 2012 zien we jaarlijks een groei van het aantal banen.

- Het totaal aantal banen groeide in 2016 met 650 (6%)
- De banen groeiden met name in de zakelijke dienstverlening (+313), detailhandel (+114) en zorgsector (+59) en daalden met name in het onderwijs (-22).

Bedrijfsvestigingen met meer dan 100 banen (full- en part-time) in stadsdeel Noord, 2016

Naam	Adres			Branche	
Albert Heijn	Soendaplein	18	2022BA	4711	Supermarkten en dergelijke winkels
Woonzorgcentrum Schoterhof	Plesmanplein	10	2024HT	8720	Huizen en dagverbl. verstand. en psych. cliënten
Spaarne Gasthuis Haarlem-Noord	Vondelweg	999	2026BW	8610	Algemene ziekenhuizen
Verpleeghuis Overspaarne	Lansiersstraat	25	2023GA	8710	Verpleeghuizen
Stg Interconfessioneel RK PC VO Gregor Mendel	Pim Mulierlaan	4	2024BT	8531	Havo en vwo
Vomar	Paul Krugerkade	16	2021BN	4711	Supermarkten en dergelijke winkels
Bouwens Superm. Haarlem h.o.d.n. Albert Heijn	Marsmanplein	222	2025DV	4711	Supermarkten en dergelijke winkels
Nachtveiligheidsdienst Haarlem B.V.	Delftlaan	325	2024CH	8020	Beveiliging via beveiligingssystemen
Dekamarkt	Rijksstraatweg	283	2024DH	4711	Supermarkten en dergelijke winkels
Schoterscholengemeenschap	Sportweg	9	2024CN	8531	Voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs

Bron: LISA

Grootste bedrijfs- vestigingen Haarlem-Noord

Banen in stadsdeel Haarlem-ZuidWest naar bedrijfstak, 2016

bedrijfstak/-klasse	totaal Haarlem		banen ZuidWest		aandeel in %
	absoluut	in %	absoluut	in %	
Landbouw en visserij	48	0,1	15	0,1	31,3
Industrie, nutsbedrijven	5.907	9,0	342	2,6	5,8
Bouwnijverheid	2.540	3,9	388	2,9	15,3
Handel en reparatie in auto's e.d.	678	1,0	236	1,8	34,8
Groothandel en handelsbemid.	3.242	5,0	369	2,8	11,4
Detailhandel en reparatiebedr.	7.861	12,0	913	6,8	11,6
Vervoer en opslag	2.159	3,3	29	0,2	1,3
Horeca e.d.	3.447	5,3	491	3,7	14,2
Informatie en Communicatie	2.770	4,2	538	4,0	19,4
Financiële instellingen	973	1,5	494	3,7	50,8
Zakelijke dienstverlening	10.738	16,4	2.856	21,3	26,6
Overheid	4.373	6,7	1.510	11,3	34,5
Onderwijs	5.252	8,0	2.063	15,4	39,3
Gezondheids- en welzijnszorg	11.435	17,5	2.263	16,9	19,8
Overige diensten	3.939	6,0	880	6,6	22,3
TOTAAL HAARLEM	65.362	100	13.387	100	20,5

Bron: LISA

Banen Haarlem-ZuidWest

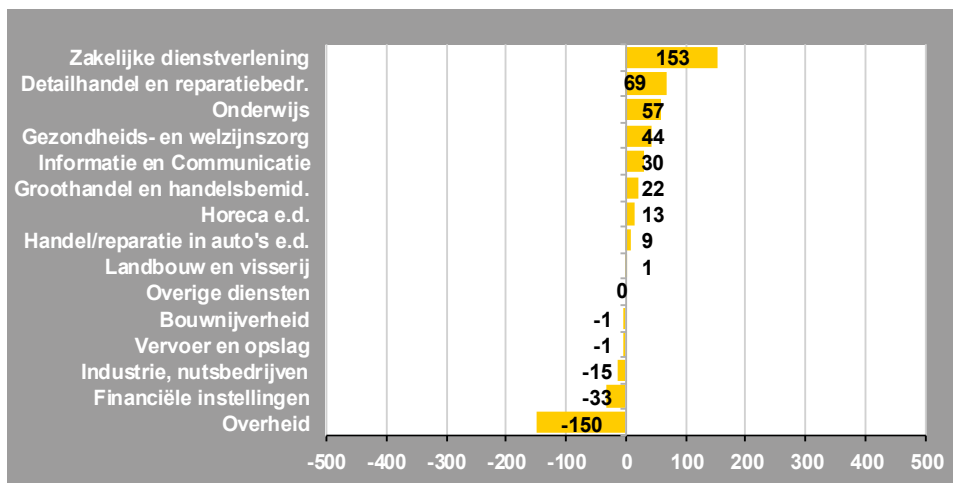
- Stadsdeel Haarlem Zuid-West heeft 21% van alle banen in Haarlem.
- De grootste banen sectoren zijn de zakelijke dienstverlening (21%), de zorgsector (17%) en onderwijs (15%)

Ontwikkeling werkgelegenheid in Haarlem-ZuidWest, 2005-2016

jaren	Zuid-West		Haarlem	
	abs.	% groei t.o.v. jaar er voor	abs.	% groei t.o.v. jaar er voor
2005	15.384		68.083	
2006	16.119	4,8	67.936	-0,2
2007	14.268	-11,5	66.219	-2,5
2008	14.452	1,3	67.565	2,0
2009	14.064	-2,7	67.522	-0,1
2010	14.287	1,6	66.569	-1,4
2011	13.468	-5,7	65.618	-1,4
2012	11.953	-11,2	65.783	0,3
2013	11.606	-2,9	64.849	-1,4
2014	12.842	10,6	64.196	-1,0
2015	13.189	2,7	64.175	0,0
2016	13.387	1,5	66.362	3,4
totaal 2005-2016		-13,0		-2,5

Bron: LISA

Ontwikkeling aantal banen in Haarlem-ZuidWest naar sector, 2015/2016

Bron: LISA

Ontwikkeling banen Haarlem ZuidWest

- In dit stadsdeel is de werkgelegenheid met 13% gekrompen tussen 2005 en 2016. Vanaf 2014 zit de werkgelegenheid in dit stadsdeel weer in de lift met 14,8% groei.

- In 2016 steeg het aantal banen met 198 (+1,5%) als saldo van 398 banengroei en 200 banenkrimp.
- In 2016 nam het aantal banen toe met 398 met als grootste groeiers de zakelijke dienstverlening (+153), de detailhandel (+69 en onderwijs (+57). Het aantal banen nam af met 200 vooral bij de overheid (-150), financiële instellingen (-33) en industrie (-15)

Bedrijfsvestigingen met meer dan 100 banen (full- en part-time) in stadsdeel Zuid-West, 2016

Naam	Adres	Branche			
Prov. Noord-Holland Locatie Houtplein	Houtplein	33	2012DE	8411	Algemeen overheidsbestuur
Hogeschool Inholland, Haarlem	Bijdorplein	15	2015CE	8541	Niet-universitair hoger onderwijs
Veiligheidsregio Kennemerland	Zijweg	200	2015CK	8692	Ambulancediensten en centrale posten
Woonzorglocatie Zuiderhout	Beelslaan	9	2012PK	8710	Verpleeghuizen
ROC Nova College	Zijweg	203	2015CK	8532	Middelbaar beroepsonderwijs en educatie
Brandweer Loc Zylweg	Zijweg	200	2015CK	8425	Brandweer
Coöperatieve Rabobank Haarlem en omstr. UA	Dreef	40	2012HS	6419	Coöperatief georganiseerde banken
Woonzorglocatie De Houttuinen	Overloop	1	2012WV	8720	Huizen en dagverbl. verstand. en psych. cliënten
Vos Supermarkten V.O.F. Thodn Albert Heijn	Spoorwegstraat	1	2015BL	4711	Supermarkten en dergelijke winkels
Woonzorgcentrum De Blinkert	Rockaertshof	66	2015ED	8720	Huizen en dagverbl. verstand. en psych. cliënten
Vomar	Stephensonstraat	50	2014KD	4711	Supermarkten en dergelijke winkels
Coornhertlyceum	Lyceumlaan	1	2012WT	8531	Voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
Lyceum Sancta Maria	Van Limburg Stirumstraat	4	2012MN	8531	Havo en vwo
Eerste Christelijk Lyceum	Zuider Emmakade	43	2012KN	8531	Voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
UWV Werkplein	Zijlsingel	1	2013DN	7810	Arbeidsbemiddeling
Clean Vision B.V.	Grijpensteinweg	9A	2014KX	8121	Interieurreiniging van gebouwen
ABN AMRO Bank N.V.	Houtplein	47	2012DE	6419	Algemene banken
De Voogt Naval Architects B.V.	Leidsevaart	574	2014HT	3012	Bouw van sport- en recreatievaartuigen

Bron: LISA

**Grootste bedrijfs-
vestigingen
Haarlem-
ZuidWest**